

Talousarvioaloite TAA 96/2025 vp

Hannu Hoskonen kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Taistelijan Talon näyttelyn kehittämiseen (200 000 euroa)

Eduskunnalle

Taistelijan Talo on vuonna 1988 rakennettu sotahistoriallinen museo Ilomantsin Hattuväärassa. Se on yksi Ilomantsin Sotatien merkittävimmistä käyntikohteista. Rakennukset, näyttelyt ja esineistö kertovat sotiemme ajasta sekä siitä uhrautuvasta työstä ja taistelusta, jota sota-ajan sukupolvet joutuivat itsenäisyytemme säilyttämiseksi tekemään. Näyttelyä ollaan liittämässä osaksi Liberation Route Europe -verkostoa tammikuussa 2026. Silloin Ilomantsin Sotatie ja Taistelijan Talo saavat Euroopan neuvoston kulttuurireittistatuksen.

Taistelijan Talon näyttelyä on kyetty päivittämään pienimuotoisesti 15 vuotta johtuen tiukasta taloudesta. Tämän päivän vaatimuksiin nähden näyttely on käynyt yleisilmeeltään vanhentuneeksi eikä se vastaa nykyajan museokävijän odotuksia. Se ei ole enää kunniaksi veteraanityölle eikä vastaa nykypäivän museopedagogisia vaatimuksia. Myös lämpötilavaihtelut rakennuksessa (jopa 40 astetta) ovat vahingollisia esineistölle ja digitaaliselle tekniikalle, koska lämmityksestä (sähkö) on jouduttu luopumaan säästösyistä viimeisen neljän talven aikana.

Taistelijan Talon näyttelyn uudistamisesta on olemassa suunnitelma kustannusarvioineen, joka on 200 000 euroa. Uudistaminen kohdistuisi digitaalisen näyttelysisällön suunnitteluun ja toteutukseen, esineistön konservointiin ja esillepanoon sekä kansainvälisen saavutettavuuden ja kieliversion toteutukseen (yhteensä 190 000 euroa). Lämmityskustannusten minimoiseksi, näyttelytilan ympärivuotisen lämmityksen varmistamiseksi ja historiallisesti arvokkaan näyttelyesineistön suojelemiseksi kiinteistöön asennettaisiin kolme ilmalämpöpumppua (yhteensä 10 000 euroa).

Taistelijan Talon näyttelyn uudistaminen on paitsi ajankohtaista, niin myös välttämätöntä. Se vaalisi myös arvokasta veteraaniperintöämme. Ilomantsi on ainoa paikkakunta Suomessa, jossa on käyty laajoja, divisioonatason taisteluja jatkosodan aikana. Se on myös talvisodan taistelukenttä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 200 000 euroa momentille 29.80.50 Taistelijan Talon näyttelyn kehittämiseen.

Talousarvioaloite TAA 96/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Hannu Hoskonen kesk
Krista Mikkonen vihr
Hanna Räsänen kesk
Markku Eestilä kok
Laura Meriluoto vas
Timo Vornanen tv
Sanna Antikainen ps
Timo Suhonen sd
Markku Siponen kesk
Tuula Väättäinen sd